



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ  
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:  
Να διατηρηθεί μέχρι:  
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 21-12-2015  
Αρ. Πρωτ. 209130/Δ2

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ  
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ  
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
ΤΜΗΜΑ Α΄

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Σχολ. Συμβούλους Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/νσεων Εκπ/σης)
- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Ημερήσια Γενικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

-----  
Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37  
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι  
Ιστοσελίδα: [www.minedu.gov.gr](http://www.minedu.gov.gr)  
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου  
Τηλέφωνο: 210-3443422

ΚΟΙΝ.:

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής  
Πολιτικής  
Αν. Τσόχα 36  
11521 Αθήνα

**ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις για τη διδακτέα - εξεταστέα ύλη των Λατινικών Γ΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών για το σχολικό έτος 2015 – 2016**

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 59/10-12-2015 του Δ.Σ) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω διευκρινίσεις για τη διδασκαλία των Λατινικών της Γ΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών για το σχολικό έτος 2015- 2016.

### ΛΑΤΙΝΙΚΑ

#### **Γ΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών**

Από τα δύο σχολικά εγχειρίδια Λατινικών των Μ. Πασχάλη και Γ. Σαββαντίδη του Γενικού Λυκείου

Θα διδαχθούν τα κείμενα των ενοτήτων και τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

ΚΕΙΜΕΝΑ	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ & ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ
Κειμ.3 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 1 Παρατηρήσεις του κειμένου 2 Παρατηρήσεις του κειμένου 3
Κειμ.5 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 4 Παρατηρήσεις του κειμένου 5
Κειμ.6 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 6

Κειμ.7 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 7
Κειμ.11 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 8 Παρατηρήσεις του κειμένου 9 Παρατηρήσεις του κειμένου 10 Παρατηρήσεις του κειμένου 11
Κειμ.13 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 12 Παρατηρήσεις του κειμένου 13
Κειμ.14 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 14
Κειμ.15 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 15
Κειμ.20 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 16 Παρατηρήσεις του κειμένου 17 Παρατηρήσεις του κειμένου 18. <b><i>Επισήμανση: Αφαιρείται η παράγραφος 5 των παρατηρήσεων του κειμένου 18: η κλίση του ουσιαστικού bos (επειδή δεν απαντάται στα κείμενα που περιλαμβάνονται στην ύλη).</i></b> Παρατηρήσεις του κειμένου 19 Παρατηρήσεις του κειμένου 20. <b><i>Επισήμανση: στην υποθετική- παραβολική πρόταση του κειμένου 20 quasi moriturum να μη γίνει συντακτική προσέγγιση.</i></b>
Κειμ.21 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 21
Κειμ.24 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 22 Παρατηρήσεις του κειμένου 23 Παρατηρήσεις του κειμένου 24
Κειμ.25 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 25
Κειμ.27 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 26 Παρατηρήσεις του κειμένου 27. <b><i>Επισήμανση: Αφαιρείται η παράγραφος 4 των παρατηρήσεων του κειμένου 27 (αναφορική πρόταση σε πλάγιο λόγο)</i></b>
Κειμ.29 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 28 Παρατηρήσεις του κειμένου 29
Κειμ.31 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 30 Παρατηρήσεις του κειμένου 31
Κειμ.34	Παρατηρήσεις του κειμένου 32

Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 33 Παρατηρήσεις του κειμένου 34
Κειμ.36 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 35 Παρατηρήσεις του κειμένου 36 Παρατηρήσεις του κειμένου 49 <b>Επισήμανση:</b> Από τις παρατηρήσεις του κειμένου 49 διδάσκεται μόνο η ανακεφαλαίωση των προσδιορισμών του σκοπού. Η ύλη αφορά στις πέντε (5) αριθμητικώς αναφερόμενες στο σχολικό βιβλίο περιπτώσεις σκοπού μετά από ρήματα κινήσεως σημαντικά (1. τελική πρόταση, 2. αναφορική-τελική πρόταση, 3. σουπίνο σε – <i>um</i> , 4. <i>causa</i> ή <i>gratia</i> με γενική του γερονδίου και 5. <i>ad</i> με αιτιατική γερονδίου), αλλά δεν αφορά την περίπτωση του εμπρόθετου γερονδίου που συνοδεύεται με αντικείμενο σε αιτιατική, επειδή η γερονδιακή έλξη είναι εκτός εξεταστέας – διδακτέας ύλης.
Κειμ.38 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 37. Παρατηρήσεις του κειμένου 38
Κειμ.42 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 39 Παρατηρήσεις του κειμένου 40 <b>Επισήμανση:</b> Από τις παρατηρήσεις του κειμένου 40 διδάσκονται μόνο οι εναντιωματικές προτάσεις. Αφαιρούνται οι παραχωρητικές. Παρατηρήσεις του κειμένου 41. <b>Επισήμανση:</b> Διδάσκονται μόνο οι απλές παραβολικές προτάσεις. Αφαιρούνται οι υποθετικές παραβολικές. Παρατηρήσεις κειμένου 42
Κειμ.43 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 43. <b>Επισήμανση:</b> Αφαιρείται η παράγραφος 5: διμελείς ερωτήσεις.
Κειμ.44 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 44. <b>Επισήμανση:</b> Αφαιρούνται οι παράγραφοι 2 και 3 (άλλοι τρόποι εισαγωγής πλάγιων ερωτήσεων) Παρατηρήσεις του κειμένου 50: <b>Επισήμανση:</b> Διδάσκονται μόνο τα αντωνυμικά επίθετα που υπάρχουν στα κείμενα της διδακτέας- εξεταστέας ύλης.
Κειμ.45 Μετάφραση	Παρατηρήσεις του κειμένου 45

**1. Σχετικά με τις δευτερεύουσες προτάσεις:** Στις δευτερεύουσες εξαρτημένες προτάσεις διδάσκεται η θεωρία που περιέχεται στις οικείες ενότητες των σχολικών εγχειριδίων (εξάρτηση, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική θέση). Επειδή ο πλάγιος λόγος

*έχει αφαιρεθεί από τη διδακτέα - εξεταστέα ύλη, δεν διδάσκεται ό,τι σχετίζεται με ασκήσεις μετατροπής από ευθύ σε πλάγιο και το αντίθετο.*

*2. Τα γραμματικά φαινόμενα διδάσκονται σύμφωνα με τη διδακτέα – εξεταστέα ύλη. Τα παραδείγματα και οι εφαρμογές σε ασκήσεις αφορούν μόνο στις λέξεις που απαντούν στα κείμενα που περιέχονται στη διδακτέα – εξεταστέα ύλη και των οποίων διδάσκεται και εξετάζεται η μετάφραση.*

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ**

**Εσωτ. Διανομή**

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α΄
- Αυτ. Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης
- Διεύθυνση Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων, Τμ. Α΄